

Bu gün dünyada siyasi partiyaların ne zaman yaranması ile bağlı birmenalı mövqemövcud deyil. İddialar ondan ibaretdir ki, siyaset adlanan fəaliyyət növü meydana gələn gündən partiyalar da mövcud olub. Siyaset də dəyişen yalnız onların funksiyaları və fəaliyyətləridir. Cəmiyyətlərin yaranan siyasi partiyalara münasibətləri də əsas rol hesab olunur. Siyasi partiyaların hansı dövrə yaranması ile bağlı aparılan ziddiyətli müzakirələr fonunda əsasən partiyaların yaranması fakt olaraq on doqquzuncu əsrin sonları iyirminci əsrin əvvəllerinə təsadüf edir. Siyasi partiyaların ölkələrin əsas güc mərkəzinə əvərilməsi isə iyirminci əsrin sonlarından başlamışdır. Hazırda demek olar ki, bütün ölkələr bu və ya başqa sayda siyasi partiya və partiya sistemi fəaliyyət göstərir. Təbii ki, sağlam, ümumi cəmiyyətin maraqlarına uyğun siyaset yürüdən partiyalar dövlətin inkişafına töhfə vermiş olurlar. Bir-biri ilə çəkisi, özəl maraqlardan çıxış edən siyasi partiyalar cəmiyyətin inkişafına mane olur və əhalinin mənfi reyini qazanırlar. Fransız politoloqu və sosioloqu Moris "Politologiya" əsərində sübut etməyə çalışır ki, "bir-biri ilə mübahisə edən partiyalar cəmiyyətin sağlamlığı üçün ziyanlıdır, çünkü onlar sosial organizmin məhsuldalar fəaliyyətinin qarşısını almaqla, onu parçalayır və beləliklə dağıdır". Müasir dövrün realıqlarına, xüsusile də Azərbaycan siyasi səhnəsində cərəyan edən hadisələrə əsasən demek olar ki, ölkəmizdə dünya siyaset sisteminin tələblərinə cavab verən yeganə siyasi partiya Yeni Azərbaycan Partiyasıdır. Bu partiya yarandığı gündən sağlam, ümumi cəmiyyətin maraqlarına və dövlətin mənafeyinə uyğun fəaliyyət göstərib. Bu baxımdan da xalqın inam və etimadını qazanıb. Haqlı olaraq Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucusu, xalqımızın xilaskarı Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin "Yeni Azərbaycan Partiyası dünənin, bu gənən və gələcəyin partiyasıdır" deyə bildirmişdir. Azərbaycanın hər uğurunda Yeni Azərbaycan Partiyasının payı və rolu var.

Ölkəmizdə keçirilən bütün seçki proseslərindən YAP-in uğurlu çıxmazı da möhkəm təmələ əsaslanan siyasetə, xalq-iqtidat birliliyinin möhkəmləyinə əsaslanır. Tarixə qisa nəzər salsaq, məlum olar ki, Yeni Azərbaycan Partiyası 1993-cü ildən prezident, parlament, bələdiyyə seçkilərində uğur qazanmasına əsas səbəbi xalqın Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasetinə bağlı olması, Prezident İlham Əliyevin xeyirli, gərəkli fəaliyyətine yüksək qiymət verməsidir. Azərbaycan Prezidenti, yeni azərbaycan partiyasının Sədri İlham Əliyev bildirir ki, əməlimiz, işlərimiz, verilən sözlərə sadıqlıqımız Yeni Azərbaycan Partiyasının nüfuzunu artırır, Azərbaycanın siyasi səhnəsində yeganə ciddi siyasi qüvvəyə çevirir. Yarananın cəmi 6 ay sonra iqtidar partiyasına çevrilən YAP dövlətə, xalqa xidmət missiyasını Azərbaycanın davamlı inkişafına, əhalinin sosial müdafiəsinin daha da yaxşılaşdırılmasına verdiyi töhfələri ilə nümayiş etdirir.

Tariximizə işıq salan faktlar

Azərbaycan xalqının mübarizliyi, qarşısına qoyduğu hədəflərinə çatmaq uğrunda göstərdiyi qətiyyət 30 avqust 1991-ci ildə Azərbaycan parlamentinin növbədənənər sessiyasında "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini bərpa etmək haqqında" Bəyannamədə Azərbaycan Respublikasının 1918-1920-ci illərdə mövcud olmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olduğu vurğulanırdı. Təəssüflər olsun ki, bəzi qüvvələr çətinliklə qurulan müstəqilliyi hakimiyyət uğrunda savaşa qurban verməyə çalışırdılar. Ötən əsrin 90-cı illərin əvvələrində Azərbaycanda bütün sahələrdə hərc-mərclik, özbaşınlıq, xaos hökm sürdü. Hakimiyyətdə olan AXC- Müsavat cütlüyü mövcud vəziyyəti aradan qaldırmaqdansa haqq uğrunda səsini qaldıran xalqın səsini batırmağa çalışır-

33 ilin Yeni Azərbaycan Partiyası: uğurlar və qələbələr

dı. Hətta küçələrə çıxan insanlara atəş açmaqdan, həbs edib, türmələrə atmaqdan çəkinmirdilər. Vəziyyətin idarəolunmaz dərəcədə kritik olmasından istifadə edən Ermənistən ardıcıl olaraq Azərbaycanın torpaqlarını işğal edirdi. Artıq vəziyyət o qədər çətin və ağır həddə çatmışdır ki, ölkəmiz müstəqil dövlət kimi dünya xəritəsindən silinmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Azərbaycanı belə çətin vəziyyətdən xilas etmək üçün yeni bir siyasi teşkilatın yaradılması mütləq tarixi zərurətə əvərilmüşdi. Hər zaman olduğu kimi bu dəfə də Azərbaycan xalqının ümidi yeri Ümummilli Liderimiz, Xalqımızın xilaskarı Heydər Əliyev idi. Məhz bu məqsədə 1992-ci il oktyabr ayının 16-da 91 nəfər Azərbaycan ziyalısı "Səs" qəzeti vasitəsi ilə yeni bir siyasi partiyanın yaradılması təşəbbüsü ilə Ulu Öndər Heydər Əliyevə müraciət ünvaniladı. Həmin ilin oktyabrın 24-də Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev "Səs" qəzeti vasitəsi ilə ziyalılarının müraciətindən müsbət cavab verdi. Beləliklə 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransı keçirildi və Dahi Öndərimiz partiyanın Sədri seçildi. Bu barədə sonralar Dahi Öndərimiz Heydər Əliyev çıxışlarının birin də demişdir: "Azərbaycan böyük təhlükə qarşısında idi. Çünkü Azərbaycanın müstəqil yaşamasının eleyhine olan həm daxiləeki qüvvələr güclü idi, həm də Azərbaycan kimi böyük coğrafi-strateji əhəmiyyətə, zəngin təbii sərvətlərə malik olan ölkənin tam müstəqil olması başqa ölkələrdə bəzi dairələri qane etmirdi. Ermənistən Azərbaycana etdiyi təcavüz və bunun nəticəsində Azərbaycanın zəifləməsi, məglubiyyətə uğraması, ikinci tərəfdən də daxildə hakimiyyət çəkişməsi 1992-ci ilin iyun ayında hakimiyyətə gelmiş qüvvələri bir ildən sonra hakimiyyətdən saldı, xalq özü saldı" "Mənim həyatım da, fəaliyyətim də yalnız və yalnız Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanması, ölkəmizin bu ağır vəziyyətdən qalxmasına həsr olunacaqdır", - deyən Ümummilli Lider problemlərin həlli üçün ölkədə vətəndaş həmrəyliyini, sabitliyi son dərəcə vacib sayıdır: "Əgər respublikada ictimai-siyasi sabitlik olmasa, sağlam ictimai-siyasi mühit olmasa, heç bir sosial-iqtisadi programdan, yaxud problemlərin həll edilməsindən səhbət gedə bilməz".

Xalqın və dövlətin xilas günü

Azərbaycan ziyalılarının, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin israrlı xahişlərindən sonra Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev 1993-cü il iyunun 9-da Bakıya gəldi. 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildi və həmin gün tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Bu baxı-

dan 1993-cü ilin 15 iyun Milli Qurtuluş Günü - Azərbaycanın inkişafında, müstəqilliyindən müstəsna rol oynayan tarixi gündür. Xilaskarlıq missiyasını öz üzərinə götürən Dahi Öndər Heydər Əliyev daxili və xarici düşmənlerimizin bütün planlarını iflasa uğradıraq, Ulu Öndər 1993-cü il oktyabrın 3-də xalqın mütləq əksəriyyətini səsini və dəstəyini qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilən Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev 10-da dövlətə və xalqa sədəqət andı içərək Azərbaycanı böyük bələlərdən, facielerdən hifz edib, ölkəni sabitlik, iqtisadi inkişaf və tərəqqi yoluńa çıxarıb, qlobal enerji-kommunikasiya layihələrini reallaşdırmaqla Vətəne sədəqətə xidmətin əyani nümunəsini yaradı. O, 1998-ci il oktyabrın 11-də keçirilən növbəti prezident seçkilərində yeniden Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. "Əsrin müqaviləsi" 1994-cü ilin sentyabr ayının 20-də Azərbaycanın Dövlət Neft Şirkəti ilə 6 ölkənin 10 şirkəti arasında bağlanmışdır. "Əsrin müqaviləsi" həm karbohidrogen ehtiyatlarının miqdarına, həm də qoyulan sərmayələrin həcmindən görə dünyada bağlanan ən iri sazişlər siyahısına daxil olmuşdur. "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanın dünya iqtisadi sistemindeki yerini müyyənləşdirmişdir. Həmin müqavilə daha sonra 19 ölkənin 41 neft şirkəti ilə 26 müqavilənin imzalanmasına yol açmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdi: "Əsrin müqaviləsi ilə qoyduğumuz teməl XXI əsrde Azərbaycan xalqının inkişafı, firavan həyatı, müstəqil Azərbaycan dövlətinin suverenliyinin daha da möhkəmənməsi üçün gözəl imkanlar yaradır və inanıram ki, XXI əsr müstəqil Azərbaycan dövləti üçün ən xoşbəxt dövr olacaqdır." "Əsrin müqaviləsi"nın imzalanmasından sonra xeyli sayıda neft-qaz sazişlərinin imzalanması, hazırlıka ölkə iqtisadiyyatına qoyulan investisiyaların həcmindən 120 milyard dollarlardan artıq olması da deyilənlərin təsdiqidir. Təbii ehtiyatların xalqa məxsusluğunu sözde deyil, əməlde göstərilməsinin tərəfdarı olan Ümummilli Lider Heydər Əliyev 1999-cu ilin dekabrında Dövlət Neft Fondu yaratmaqla əldə olunan gəlirin şəffaf və ədalətli bölünməsini təmin etdi.

Yeni uğurlar və yeni nailiyyətlər

Ulu Öndər Heydər Əliyev iqtisadi inkişafı təmin etməklə yanaşı digər sahələr də mühüm addımlar atdı, qərarlar imzaladı. Dahi Öndərin təşəbbüsü ilə Milli Məclis 1998-ci il fevralın 10 - da Şərqdə ilk dəfə olaraq Azərbaycanda ölüm cəzasının leğv edilməsi barədə qanun qəbul etmişdir. Ölüm cəzasının leğvi Azərbaycanın hüquqi-demokratik dövlət quruculuğu yolunda olmasına bir daha sübut edir. Bunula bağlı Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi dövlətimizin ali məqsədi kimi bəyan edilmişdir. Azərbaycan dövləti siyasi-hüquqi potensialından tam istifade etməkə bu məqsədə nail olmaq və müvafiq hüquqi mexanizmlər yaratmaq üçün tədbirlər görür. Konstitusiyada irqindən, milliyyətdən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, eqidəsindən, siyasi və sosial mənsubiyətdən və sair hallardan asılı olmaqla hər bir insanın hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi qanunvericilik, icra və məhkəmə

organları qarşısında ümdə vəzifə kimi qoyulmuşdur. Artıq hüquqa və ədalətə söykənən, vətəndaş cəmiyyətinin və bazar iqtisadiyyatının inkişafına tam zəmanət verən qanunvericilik bazasının əsası qoyulmuş və onun təkmilləşdirilməsi davam etdirilir. Ölkəmizdə demokratik cəmiyyətin formalşdırılması üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Azərbaycanda çoxpartiyalılıq əsasında demokratik yolla parlament seçilmiş, siyasi plüralizm, şəxsiyyət, söz, mətbuat, vicedən azadlıqları, insan hüquqlarının müdafiəsi və qanunun alılıyi prinsipləri bərgərər olmuşdur. Ardıcıl suretdə həyata keçirilən köklü iqtisadi, sosial və hüquqi islahatların təməlində insana qayıq, insan ləyaqətinə hörmət dayanır.

İnkişafın yeni dövrü

Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin əsasını qoymuş siyaset dünən olduğu kimi bu gündə uğurla davam etdirilir. Azərbaycan xalqı 2003-cü il oktyabrın 15-də keçirilən prezident seçkilərində Cənab İlham Əliyevi prezident seçmək sələh, tərəqqinin, inkişafın, əmin-amanlığın və sabitliyin tərəfində olduğunu nümayiş etdi. Cənab İlham Əliyevin Prezident kimi Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 22 il ərzində ölkəmizdə bütün sahələrdə sürürlü inkişafə nail olunub, insanların sosial-iqtisadi vəziyyəti daha da yaxşılaşır. Birmənli şəkildə demək olar ki, regionda reallaşdırılan bütün beynəlxalq, irimiqyaslı layihələr Azərbaycanın iştirakı və milli maraqlarının nəzərə alınması ilə həyata keçirilir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dəfələrlə çıxışlarında vurğulayıb ki, eldə edilmiş uğurların dünyada bərabəri yoxdur, bu danılmaz aksiomadır: "Güclü dövlət, güclü iqtisadiyyat və sosial rifah. Bax, bu prinsiplərin vəhdəti bu gün Azərbaycanın dünyada seçilmiş ölkələrin sırasına daxil edibdir. Ötən 22 il ərzində Bakı - Tbilisi - Ceyhan, Bakı - Supsa, Bakı - Novorossiysk neft və Bakı - Tbilisi - Ərzurum neft-qaz sektoruna 30 milyard ABŞ dollarlarından artıq sərmayə cəlb edilmiş, geniş ixrac infrastruktur yaradılmış və ölkəmiz regionun ən mühüm tranzit mərkəzinə əvrilmişdir. Xarici investisiyanın ölkə iqtisadiyyatına cəlb edilməsi nəticəsində Dövlət Neft Fondu valyuta ehtiyatları dəfələrlə artırılmışdır. Təbii ki, maliyyə daxil olumaları müxtəlif sosialyönümlü layihələrin icrasına, əhalinin sosial vəziyyətlərinin yaxşılaşmasına, yeni iş yerlərinin artmasına xidmət edir. Beynəlxalq maliyyə fondlarının geldikləri qənaətə və açıqladıqları illik hesabatlara görə, Azərbaycan dünyada ən sürürlü templərlə inkişaf edən dövlətdir. Azərbaycanın iqtisadiyyatı 3,2 dəfə, qeyri-neft sektor 2,8 dəfə, sənaye istehsalı 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,7 dəfə artı, qeyri-neft ixracı 4,1 dəfə artı. Azərbaycanın valyuta ehtiyatları 1,8 milyard dollarlardan 46 milyard dollara çatdırılır. Azərbaycan iqtisadiyyatı rəqabətqabiliyyətliliyinə görə dünyada miqyasında 35-ci, ümumi infrastrukturun inkişafına görə isə 26-ci yerdə qərarlaşıb. Birmənli şəkildə demək olar ki, uğurların, qəlebələrin yüksək zirvəsi 30 il erməni işğal altında olmuş torpaqlarımızın 44 günlük Vətən Müharibəsi ilə azad edilməsidir. Bu gün artıq münaqışə və pozulmuş sərhədlərimiz yoxdur. Bu gün öz gücү hesabına torpaq bütövlüyün təmin edən Azərbaycan dövləti var. Buna görə təbii ki, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevə və Onun əsasını qoymuş siyasetini uğurla davam etdirən Prezidentimiz, Fateh Sərkərdə, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevə minnətdarlıq.

İLHAM ƏLİYEV